

מאת מוה"ר ברוך הירשפלד שליט"א
ראש כולל עטרת חיים ברוך קליבלנד הייטס

always fully realized, is that thirty days before *Pesach* is exactly the day of *Purim*! Although people are consumed with “*Purim Torah*” and *divrei Torah* on the *Megillah*, one should make some time during the day to learn a bit of *Hilchos Pesach*. Past and current *Gedolim* have had a custom to learn the first *siman* of *Hilchos Pesach* in *Shulchan Aruch*, at the *Purim* meal.

Accepting the Torah. The *Gemara* ⁽⁶⁾ tells us that after being saved by the *Purim* miracles, *Klal Yisroel* reaccepted the *Torah* better than the original acceptance at *Har Sinai* - שקבלו - “קימו מה שקבלו - *Har Sinai*”. We, too, should view the *Yom Tov* of *Purim* as a new commitment to *Torah* study and observance with the same sort of enthusiasm that the people in those days had.

Megillah as Talmud Torah. The *Gemara* ⁽⁷⁾ says that we are supposed to “*abandon Torah study*” (‘מבטלין תלמוד תורה’) to come and hear the *Megillah* read publicly. Many *Seforim* ask why is it called abandoning *Torah* study when the *Megillah* itself is *Torah* study, as it is one of the 24 קדוש (The **Baal HaTanya** ⁽⁸⁾ writes that even reading “*תורה שבכתב*” without understanding is called learning.) One of the answers given is from the **Nefesh Chaya** ⁽⁹⁾ that apart from the general obligation to learn *Torah*, there is an obligation to set aside time for deeper learning, according to the abilities of each person. If people are in the middle of learning deeply and interrupt for a “non in-depth” reading of the *Megillah*, there is a certain element of abandoning deep *Torah* study. For more answers see **Rashash** and **Beis Yitzchok** ⁽¹⁰⁾ and **Teshuvos Beis Efraim** ⁽¹¹⁾.

(1) חת"ס בדרשה לערב ר"ח אדר (2) אור"ח תרצה"ב (3) מגילה טו (4) שאולתת ס"ו, העמק שאלה שם (5) פסחים ו (6) שבת פת (7) מגילה ג (8) שר"ע הרב הל' ת"ת ביבי"ג (9) מגילה ג (10) שם (11) אור"ח סז-סח

הלכה למעשה

A SERIES IN HALACHA LIVING A "TORAH" DAY
The Greatest Mitzvah of All (17)
Learning Between Megillah Lainings. The Chasam Sofer ז"ל in his *derashos* ⁽¹⁾ brings a wonderful *segulah* in the name of the **Shev Yaakov**: One who learns *Torah* between the night-time *Megillah* reading and the day-time reading is assured that he will be a “בן עולם הבא”. It probably does not refer to one who learns the whole night, but rather to one who does some serious learning during that time. It is not clear why this big reward is given (possibly because very few people learn at that time - see story on Page 5), but it is a good idea to keep this *segulah*.

Learning Before the Purim Seudah. The RM"A ⁽²⁾ writes that one should do some learning before he begins his festive *Purim* meal. He brings a hint from the *posuk* in the *Megillah* (8-16): “*For the Jews there there was light and joy.*” The *Gemara* ⁽³⁾ says that “light” refers to *Torah* study. Since it precedes “joy” which refers to *Seudas Purim*, one should learn first. Once one starts the meal, especially after drinking wine or other alcohol, his head might not be clear enough for him to learn. Of course, during the *Purim* meal one is supposed to give special thanks to *Hashem* for the miracles He performed and the salvation of the Jewish people ⁽⁴⁾, which inevitably ends up being words of *Torah* about the *Megillah*.

שואלים: The famous dictum of *Chazal* ⁽⁵⁾: “*Hilchos Pesach.* The famous dictum of *Chazal* ⁽⁵⁾: “*Thirty days before Pesach one is supposed to start learning and expounding the laws of Pesach,*” is well known. What is less known, or not

הוא היה אומר

R' Meir Horowitz of Dzikov ז"ל (Imrei Noam) would say:

“On a normal day, if a person speaks words of nonsense, jokes or even wasted sayings (side of impurity) and cause harm to him and the world in general. On *Purim*, however, the world is empowered with a special power to combat this. If a Jew will channel his thoughts and words into ‘*Simchas Purim*’ with an elevated state of joy and happiness for the purpose of celebrating this *Yom Tov*, then even if he drinks and his words may come out nonsensical or full of buffoonery), they will not fall to the ‘dark side’ but will remain as part of the *mitzvah* (as long as they are not no matter what you say!”

A (Drunk) Wise Man would say:

“A word of advice to the wise: Always borrow money from a pessimist. That way, he won’t expect it back!”

This issue sponsored by the Golding Family on the 4th Yahrzeit of their father, Reb Yosef Friedenson ז"ל	This is a most unusual paragraph. It is so unusual but you wouldn't know it! Think! How quickly can you spot what is so unusual about it? It looks so ordinary that you'd think nothing was wrong with it - and in fact, nothing is wrong with it! It is still amazingly unusual though! Why? Look at it. Study it. Think about it, and you might find out. Try to do it without coaching. If you work at it for a bit it might dawn on you. Or not! So jump to it and try your skill at figuring it out. Good luck - but don't blow your cool! Why? It's Purim!!!
לזכר נשמת ר' שמואל יוסף בן ר' אליעזר גרשון פריעדענסאן ז"ל נפ' י"א אדר תשע"א - שבת פ' זכור תהא נשמתו צרורה בצרור החיים Printed By: Mailway Services, Serving Mosdos and Businesses Worldwide Since 1980 (1-888-Mailway)	Would you like to know the answer? Send an email to: Torahtavlin@aol.com , and type in: PURIM PARAGRAPH!

לעילוי נשמת ר' אברהם יוסף שמואל אלטר בן ר' טובי ז"ל ורעייתו רישא רחל בת ר' אברהם שלמה ע"ה

(Monsey, NY)

הדלקת נרות שבת – 5:40

זמן קריאת שמע/ מ"א – 8:34

זמן קריאת שמע/ והגר"א – 9:10

סוף זמן תפילה/להגר"א – 10:09

שקיעת החמה שבת קודש – 5:59

מוצאי"ק צאת הכוכבים – 6:49

צאה"כ / לרבינו תם – 7:11

Courtesy of MyZmanim.com

Special Double Issue!

TORAH TAVLIN Publications

34 AARONIE WAY
MONSEY, NY 10952

TORAHTAVLIN IS NOW AVAILABLE ONLINE TO VIEW ARCHIVES, STORIES, ARTICLES OF INTEREST OR TO SUBSCRIBE TO RECEIVE THIS TORAH SHEET WEEKLY.

WWW.TORAHTAVLIN.ORG
ORSENDANEMAILTO
TORAHTAVLIN@YAHOO.COM

שבת קודש פרשת תצוה – פרשת זכור – שמחת פורים Shabbos Parshas Tetzaveh - Chag HaPurim י"ג-י"ד אדר תשע"ז – March 11-12, 2017

הגה"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א
ראש ישיבת שער השמים בירושלים עיה"ק

טיב התבלין

הנה המדובר העקרי באלו הפרשיות מתרומה עד פקודי הינם מעניני המשכן, מתחילה מפרטת התורה כל פרטי הדברים הנצרכים לצורך הקמתו ולצורך העבודה, ולאחר מכן מפרטת שוב איך קיימו כל הדברים והוציאו אותם אל הפועל, לא בכדי ראתה תורה לשנות ולהאריך שוב בדברים, זה הדבר מורה על תועלת רוח הגדול שהיה לו להקב"ה מזה שאיזה למושב לו בין בני ישראל רחומיו. כי לולא זאת לא היתה התורה מאריכה כל כך אחד שפרטה מתחילה כל הפרטים האיך לעשות כל דבר ודבר, כי אם היתה כוונת התורה רק לספר בשבחן של ישראל שעשו את המוטל עליהם, היה עליה לקצר בדברים ולומר ייעשו בני ישראל ככל אשר ציווה ה' את משה' כמו שרואים אנו בכמה וכמה מצוות, שאחד מציווי כתבה תורה כדברים האלו. אלא בהכרח כיוונה כאן תורה לגלות גודל שעשועיו של הקב"ה מעצם הדבר שיצא הדבר אל הפועל והיה ביכולתו להשרות שכינתו בתחתונים, ולהמשיך על ידי זה הארתו וקדושתו על נשמות ישראל.

כשמתבוננים בואת, מוטל גם עלינו להתעורר כמים הפנים אל הפנים, ולשבר לבבינו על גודל הצער אשר בעונותינו הרבים אבדנו כל זאת, ובמעשינו הלא טובים גרמנו לכל זאת אשר אבינו הרחמן נתגרש כביכול מביתו, ואי אפשר לתאר את גודל צערו, כי מלבד עצם הצער על שנתגרש מהיכלו הרי איכות המכה גדלה שבעתים שבני רחומיו הם שגרמו לזה, וכשאיש הישראלי יתבונן בכל זאת לא ימצא מקום לעצמו מרוב בושה וכלימה.

בנוסף לכך מוטל על האדם להתבונן ולהבין עד כמה חסר לנו ענינו של בית המקדש, הלא כהיום אנו בגדר שה פוזה נדחה, וכבנים שגלו מעל שולחן אביהם, וכל הצרות הבאים עלינו הן על הכלל והן על הפרט שורשם הוא מעצם חורבן בית המקדש, כי מלאים אנו בחטאים אשר הם גורמים מסכים בינינו לאבינו שבשמים. כל זאת הם תוצאה מקרבן התמיד שנתבטל מעלינו, ואלו החטאים הלאו מעוררים מדנים וקטרוגים רחמנא לצלן, וכתוצאה מכך ניתן רשות למשהיח לחבל ר"ל, ועיקר צרתנו הוא עצם הדבר שאנו זקוקים לכפרה ואין, שהרי בכמה מקומות הוכידו חז"ל גודל מעלת הקרבת התמיד כי בזכותה לא לן אדם בירושלים כשחט בידו, כי תמיד של שחר היה מכפר על החטאים שעברו בלילה, ותמיד של בין הערביים היה מכפר על החטאים שביום, וכיוון שבוטל התמיד אנו משוללים מכל זה, חסרים אנו כפרה ומחממה שולט עלינו החושך המכסה ארץ בגלותינו המד והנמחר, ועלינו להתעורר באתערותא דלתתא ולבקש ע"ז, ולהראות בזה כי רצונינו הוא בכך, שוב רוצים אנו להשכין שכינתו בתוכינו, שוב רוצים אנו להיות דבוקים ומוקשרים אליו תמיד, ולעלות ולהיראות לפניו שלוש פעמים בשנה, כדי שיתקיים בנו דרשתם ז"ל (תהיגה ב.)

כדרך שבא לדאות כך בא לידאות' ולהמשיך אור קדושתו בקרבינו תמיד.

כדי לעורר האהבה הישנה מוטל עלינו להתחזק בכמה דברים אשר בכל מראים אנו כי רצונינו לדאות את מלכינו, אחד מאלו הדברים הוא אמירת הקרבנות ופרשת הקטורת קודם התפילה, בכך מגלה האדם כי משתוקק הוא שוב לענין הקרבנות, מגלה הוא בכך כי יודע הוא מהו ערכם של הקרבנות, ורוצה הוא שוב לדאות כהנים בעבודתם, איך שכהנים אוכלים ובעליהם מתכפרים, ומלבד זאת הרי עצם אמירת הקרבנות הם בומנינו במקום הקרבנם, וכדאיאת בגמרא (כתובות קי) אמר רבי יצחק, מאי דכתיבי: זאת תורת החטאת וזאת תורת האשם? כל העוסק בתורת חטאת כאילו הקריב חטאת, וכל העוסק בתורת אשם כאילו הקריב אשם, ועלינו לדעת כי על פי האר"י ז"ל נחשב אמירת הקרבנות מעיקרי התפילה ממש, והיא בגדר חובה ממש לכל אחד ואחד.

גם הוזהרות בעצם התפילה היא מהענינים המורים על הצפייה לעבודת בית המקדש, הלא איתא (ברכות כו) אמר ר' יהושע בן לוי תפילות כנגד תמידים תקנום, ובהם היה תלוי כפרתם של ישראל, ובאם נוהרים אנו שהתפילה תהיה כראוי כדעיי אז מגלים אנו כי יודעים אנו ערכו של קרבן תמיד ומשתוקקים אנו לזה, וכמו כן נזכה גם אנו כהיום לבחינה של קרבן התמיד ולבחינה של כפרת עוון, ומלבד זאת עלינו לדעת כי באם מקיימים אנו מצוות תפילה כתיקונה זוכים אנו לבחי' של כניסה בקודש הקדשים, דבר שבפועל אי אפשר ליכות בה כי אם האדם המובחר שבעם, ודוקא ביום המובחר שבשנה, דהיינו כהן גדול ביום הכיפורים, כי הלכה מפורשת היא שבעת התפילה צריך האדם לכוון כאילו עומד הוא בין שני הכרובים אשר מעל הכפורת, אשר שם הוא עיקר מקום השראת השכינה, וכיון שמקום שחשבתנו של אדם שם הוא, נמצא שהאדם הוא בבחינת עומד בקודש הקדשים, וכי יש לנו מעלה יתירה מוזה? הרי זה ממש עומד נוכח לפני המקום ברוך הוא ומשבחו ומבקש כל צרכיו מלפניו.

מחמת אלו הדברים ראוי ונכון להחשיב מאוד ענין התפילה, ולא להיות מאלו אשר עליהם דרשו חכמינו (ברכות ו) ז"ל את מאמר הכתוב (תהלים יב, ט) כרום וזולת לבני אדם שאלו דברים העומדים ברומו של עולם ובני אדם מולולין בהם, ואחת מזה הוא תפילה, וראוי להחשיב התפילה יותר מכל הון דעלמא, וכמו שהפליא הרה"ק מרוזין לאיזה סוחר כאשר סיפר מקודם את אשר עבר עליו, כי אותו סוחר נטל רווחיו מעסקיו בבגדי חורף שקנה ומכר, באחת השנים קרה המקרה והקור והכפור לא נראו בארץ, כיון שכן לא קנו סחורתו, ומובין שלא היה לו במה לכלכל את בני ביתו, והיה בסופו של אותו חורף קשה הגיע איזה איש מעיר רחוקה ואמר לו ששמע עליו שיש לו כמות גדולה של בגדי חורף העומדים

ככתבם וכזמנם ... בכל שנה ושנה

והשתיה כדת אין אנם כי בן יסד המלך על כל רב ביתו לעשות כרצון איש ואיש ... (מגילת אסתר א-ח)

The *Gemara* (*Megillah* 12a) relates that the students of *Rabi Shimon bar Yochai* believed that the reason there was a decree to annihilate all of the Jews at the time of the *Purim* story, was because they had enjoyed the feast of *Achashverosh*. The Scripture says about the party: “*And the drinking was according to the law; no one was compelled; for the king had instructed to all the officials of his house, that they should do according to every man's pleasure.*” (*Esther* 1:8) Chazal interpret the words, “*according to every man’s pleasure*” to mean the pleasures of Mordechai and Haman. In other words, the party was organized according to their directives and - according to *Rashi* - they both served as the “שרי המשקים” - wine stewards, at the party. To be sure, if Mordechai was in charge of the arrangements, and was even pouring the wine, you know it all must have been strictly kosher according to the highest standards of *kashrus*. If so, why was total obliteration decreed against the Jewish people? What exactly did they do wrong?

The answer, says **R’ Leib Chasman ז”ל (Ohr Yahel)**, is that it doesn’t say that they were punished for eating from the food at the banquet - but for enjoying it - “שנהנו מסעודת אחשוורוש”. Okay, but still, for simply enjoying themselves, they should be wiped out? It would seem extreme. **Rabbi Shlomo Price שליט”א** explains with the following parable:

Imagine if some Neo-Nazis decided to make a gala celebration to commemorate the Holocaust. They all got together, dressed up in Nazi uniforms, displayed swastikas on flags and banners and hung up a giant picture of Adolph Hitler *ym”sh* in the center of the hall, to which they all saluted while singing Nazi anthems. To add to their enjoyment, they force a group of Jewish Holocaust survivors to attend and participate in their festivities. What would be the reaction of those unfortunate Jews? Surely they would cry and feel devastated as their old wounds were reopened. Some would even faint as they relive their horrifying experiences. Certainly not one Jew in his right mind would say that he enjoyed the festivities!

However, at *Achashverosh’s* palace, that’s exactly what happened. The purpose of the party was to commemorate the destruction of the *Bais HaMikdash*, almost seventy years before. The *Prophet Yirmiyahu* had prophesied that after seventy years of exile, the Jews would be redeemed and would return to the Land of Israel. According to the Persians’ mistaken reckoning, that time had already passed. Consequently, *Achashverosh* believed that the Jews were doomed to remain in exile forever. Therefore, he desecrated the holy vessels of the Temple which he had in his possession by drinking wine from them at his banquet and he even dressed himself in the clothes of the *Kohen Gadol*.

What should the Jews who attended have done? They should have cried! They should have wailed - fainting from the pain of it all! Yet, the *Gemara* relates that they actually enjoyed the feast. They went home and said to each other, “That was some nice party, wasn’t it? I really enjoyed it. We should have more of them!” If the Jews could be so cold-blooded and apathetic about the Holy of Holies, then they had totally assimilated and there was no spark of *Yiddishkeit* left within them. For this, they deserved to be annihilated - had they not repented for their sins under Mordechai’s direction.

חייב איניש לבסומי בפורי'א עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי (מגילה י:)

Our Sages teach us that the two *Yom Kippur* goats which were brought to the *Bais HaMikdash* and sacrificed on behalf of the people, one of which was for *Hashem* and the other for *Azazel*, had to be identical in all respects (height, appearance, value, etc.). The purchaser of these two goats is charged with buying two of the same type, although deep down, their purpose was entirely different: the one to *Hashem* representing Yaakov, and the one to *Azazel*, Esav.

So too on *Purim*. **R’ Yitzchok Hutner ז”ל in Pachad Yitzchok (page 22 Inyan 7)** explains: On the day on which the seed of Esav is expunged, the flame of the difference between Yaakov and Esav is kindled in its full force. This flame blazes brightly only when it is fed by the strength of the similarity and depth of equivalence between these two disparates, and we are intoxicated until we cannot distinguish between “*Arur Haman*” and “*Baruch Mordechai*.”

At that time we are like the person in the Temple who attempts with all his will to equate the goat for *Hashem* with the goat for *Azazel*, in appearance, height, and value. At this time, he too, is in the category of not knowing between the goat for *Hashem* and the goat for *Azazel*. This is the “עד דלא ידע” of *Chag HaPurim*. On the day of *Purim* (and *Yom Ha-Kippurim* - a day like *Purim*), we are intoxicated and struggle to conduct the comparison between cursed and blessed, so that afterwards, making a complete distinction, we may send the cursed to *Azazel*. We rely totally upon the defense afforded by our father Yitzchok, so that we will not, Heaven forbid, stumble in the dangerous work of comparison, for he was the first who, through his love for Esav, caused the blessing to come to Yaakov.

Due, however, to the magnitude of the danger inherent in the work of comparison, we cannot engage in it any other time except the *Purim* meal, in which “*the heart of the king is merry with wine*,” (אסתר א-י) i.e., the heart of the King of the World is merry with the wine of differentiation with which He distinguishes between Yisroel and the (non-Jewish) peoples.

היה להפסיד את רכושו ובלבד שיתפלל עם הציבור בזמנו.

כשסיפר זאת דרה"ק סיים שבני העולם בודאי יחפצו לדעת מה עלה בגורלו של זה הסוחר, אך אני בעצמי מסתפק בעצם המעשה שהלה מוכן היה לוותר על רכושו ובלבד שלא יפגום בתפילתו, זה לבד כבר נחשב עבורי כעובדה.

הש"ת יעזור שנוכה לעבודת בית המקדש במדרה בימינו אמן.

מאת הרב שלום פערל שליט"א
מגיד מישרים בק"ק בית שמש

של המגיד

בשעת ו תיקון הבגד (-אחר שנגמדה אריגתו), אלא שבשעת האריגה מניחים בו בית הצואר.

והנה איתא בגמרא (זבחים פ"ח-ערכין ט"ז), "מעיל מכפר על לשון הרע, מנין, אמר רב חנינא, יבוא דבר שבקול (-שיש בו פעמונים המשמיעים קול), ויכפר על מעשה הקול", ולפ"ז מבאר ה'בעל הטורים' את המילים "שפה יהיה לפיו" שבכתוב בנוגע ללשון הרע, "שפה יהיה לפיו - שהמעיל מכפר על לשון הרע, שאם חטא בלשון הרע יעשה שפה לפיו - שימנע מלשון הרע ויעשה תשובה ויתכפר לו", וכן ה'כל יקר' ביאר את הכתוב בנוגע ללשון הרע' על פי דברי הגמרא (ערכין ט"ז): "אמר לו הקדוש ברוך הוא ללשון...הקפת לך שתי חומות-אחת של עצם (-השיניים) ואחת של בשר (-השפתיים)", "והיה פי ראשו בתוכו שפה יהיה לפיו - כי גם הלשון צריך להיות כן, שיהיה פי ראשו בתוכו" - תוך החומה הסמוכה לו והיא של עצם, וכנגד החומה של בשר דהיינו השפתיים, אמר 'שפה יהיה לפיו', ובכך (-שיש ללשון שתי חומות) **לא יקרע' - לא יקרע הלשון את שתי החומות כאחד**.

וב'יהל אור' (להג"א מוילנא זצוק"ל, על ספר הוזהר הק') [פרשת תרומה קנ"ב ד"ה ק' וכו') ביאר את כוונת המילים 'לא יקרע' בנוגע ללשון הרע' באופן אחר, "האות ט' רומזת אל איש טוב ורודף שלום, שאת לשונו הוא מכופף לתוכו, ושומר עליו מלדבר רע, סימן לדבר, מה שנאמר אצל ה'מעיל' המכפר על לשון הרע' - וזוהי פי ראשו בתוכו', ובכך **ששומר על פיו ולשונו מלדבר לשון הרע לא יקרע' - לא תשלוט בו קרע והבדלה ופילוג ומחלוקת**".

CONCEPTS IN AVODAS HALEV

מחשבת הלב

ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן וית וך כתיב למאור להעלת נר תמיד (כו-ב)

The **Baal HaTurim** points out that *Tetzaveh* is the only *Parsha* in which *Moshe Rabbeinu’s* name does not appear (from when he was born) due to the fact that he said to *Hashem*, “If You do not forgive their sin (of making the *Egel Hazahav*), please take my name out of Your book (the *Torah*) which You wrote.” Interestingly, some say that since *Parshas Tetzaveh* usually falls out on the week of *Moshe Rabbeinu’s yahrtzeit* (7 Adar), perhaps that is why *Hashem* chose this *parsha* to leave him out.

Chacham Rav Ovadia Yosef ז”ל gives another reason. Since *Moshe Rabbeinu* said “מספרך” - “*From Your book*,” this can also read מספר כ' (number 20) and *Parshas Tetzaveh* is the 20th *Parsha* in the *Torah*. Thus, it was *Moshe Rabbeinu* himself who chose from which *parsha* to have his name removed.

Another reason why *Parshas Tetzaveh* was chosen could be based on the fact that the words "אשר כתבת" - “*Which You wrote*,” are extra. The *posuk* could have said "שכתבת". However, the word "אשר" in *gematria* is 501 and the word "תצוה" is also 501. Thus, Moshe added this extra word in order to indicate which *parsha* he wished to be

וברצונו לקנות את כל הבגדים, הלה נתרצה לו כמזבן, אך ביקש ממנו להתעכב מעט זמן עד אשר יתפלל ויתפנה אליו, אך הלה הוריעו כי אצה לו הדרך כי בעוד שעה קלה עליו לעלות על הספינה שיביאו למחוז חפצו, ובאם אין הוא מוכן כעת להתעסק עמו מומ"מ מוכרח הוא ליצוב את המקום מבלי לבצע את העסקה, למרות כל זאת לא אבה הסוחר דגן להקדים מסחרו לתפילתו, ומוכן

לקחי חיים ודברי התעוררות
נסדרו עפ' פרשיות השבוע

והיה פי ראשו בתוכו שפה יהיה לפיו סביב מעשה אורג כפי תחרא יהיה לו לא יקרע (כה-לב) - ביאור כוונת המילים 'לא יקרע' כתב רש"י, "והיה פי ראשו - פי המעיל בגבהו, הוא פתיחת בית הצואר. בתוכו - כתרגומו, כפיל לגוויה, כפול לתוכו להיות לו לשפה כפילתו, והיה מעשה אורג ולא במחש. כפי תחרא - למדנו שהשריונים שלהם פיהם כפול לתוכו. לא יקרע - כדי שלא יקרע, והקדונו עובר בלאו, שזה ממנין לאוין שבתורה, וכן זילא יחז החושן, וכן לא יסודו ממנו' הנאמר בבדי הארון', וביאר בשפתי חכמים' (אות א'), רצה לומר, שאף על פי שפשוטו של קרא משמע שהוא טעם אדלעיל (-וכוונת המילים 'לא יקרע' היא **כדי שלא יקרע), מכל מקום, מדלא כתיב **שלא יקרע**, אלא **לא יקרע**, משמע, שלא בפני עצמו הוא, דבכל הני שמביא רש"י ראייה מהם נ"ן הוא", ומקור דבריו במד ראיתא בגמרא (יומא ע"ב), "אמר רחבא אמר רב יהודה, המקרע בגדי כהונה לוקה, שנאמר 'לא יקרע', מתקין לה רב אחא בר יעקב, ודילמא הכי קאמר רחמנא 'נעביד ליה שפה כי היכי דלא ניקרע', מי כתיב **שלא יקרע**".**

אולם **הרשב"ם** פירש, **'לא יקרע' - לא יפתח** בית צוארו למטה כמו במלבושים שלנו, אלא למעלה, שבשעת אריגה מניחים בו בית הצואר", וכן ביאר ה'ספורנו', **'לא יקרע' - לא יהיה לו בית הצואר** נפתח לארכו לפניו, אבל יהיה עגול, ולשון 'ייקרע' יאמר על הדבר הפתוח לארכו, וכמו זקרקע לו חלוני' - שהיתה פתיחת החלונות ארוכה וצרה".

אבל ב'חוקני' הסביר, "בתוכו - באמצעיתו, כמו זעץ החיים בתוך הגן', והולך ומפרש כיצד. מעשה אורג - שמשעת אריגתו יהא פיו עשוי באמצע הבגד. **לא יקרע' - פתיחה**, כמו זקרקע לו חלוני', פירוש, שאת בית צוארו לא יפתח

FROM R' CHAIM YOSEF KOFMAN

ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן וית וך כתיב למאור להעלת נר תמיד (כו-ב)

removed from, since this way, the entire *Parsha* - which discusses the בגדי כהונה - can speak directly to his dear brother *Aharon Hakohen*.

Many *meforshim* feel that this removal of Moshe’s name was a punishment for giving an ultimatum to *Hashem*. Perhaps, though, we can say that it was really a “price” that *Moshe Rabbeinu* was willing to pay for showing his devotion to *Klal Yisroel*. Indeed, it was a *zechus* for him and a compliment for being such a great *manhig Yisroel* - not a punishment.

Let us explain by picturing this scenario: *Moshe Rabbeinu* spent forty days and nights without water or bread, receiving the *Torah* in Heaven. The people thought he was delayed and they created a Golden Calf, around which they danced and rejoiced, without even mourning for a moment the loss of their beloved, faithful leader who gave his life for them for forty years. Such ingratitude is unbelievable. Think how *Moshe Rabbeinu* must have felt.

So, when *Hashem* told him, “For this, I am going to destroy *Bnei Yisroel*,” any other leader’s response would’ve been, “Okay, sure. Do what You have to do. They

preparing to deliver another *ma’amar*. The *chassidim* could barely believe what was happening. The *Rebbe* had never delivered two discourses at the same gathering!

The room was still. No one uttered a sound. The *Rebbe* began to speak: “After the Czar fell in Russia, it was announced that the government would be holding elections. The **Rebbe Rashab** (the fifth *Lubavitcher Rebbe*) sent word to the *chassidim* that they were to participate in the voting process. There was one particular *chasid* who was completely removed from worldly affairs; to him the political arena was foreign territory.

“Nonetheless, having received an explicit instruction from the *Rebbe*, he set out to fulfill the command. With a sense of awe and reverence he immersed himself in a *mikva*, donned his *gartel* and set out for the polling booth. Of course, when he got there he had no idea what he was expected to do, but some of the more worldly *chassidim* helped him cast his vote. Adjusting his *gartel*, the *chasid* did what everyone else was doing. When the votes were cast, smiles broke out all around, a bottle was passed from hand to hand, and everyone cried out ‘Hoo-rah! Hoo-rah!’ Taking his cue from those around him, he likewise cried out, ‘Hoo-rah! Hoo-rah! Hoo-rah!’”

The *chassidim* back in 1953 Brooklyn were in awe of the spectacle before them: as he uttered these words, the *Lubavitcher Rebbe’s* face burned with a holy fire! They were astounded; they realized that more was going on than meets the eye, but they did not understand the significance of what had just occurred. The *Rebbe* looked around at the large gathering as he said the word “Hoo-rah!” Swept up by the powerful emotion that filled the air, the crowd spontaneously rose to its feet and began copying the *Rebbe’s* chant shouting, “Hoo-rah! Hoo-rah! Hoo-rah!” three times.

After this strange preamble, things quieted down and R’ Menachem Mendel delivered his second *ma’amar* of the night, a long and detailed understanding of the meaning of *Purim*.

In 1953, the fourth day of March coincided with the 17th day of *Adar*. On that fateful day, the Russian state radio in Moscow made the startling announcement that two days previously, in the wee hours of the morning, the Supreme Leader Joseph Stalin had fallen gravely ill and had lost consciousness. The next morning, 18 *Adar*, the whole truth was finally revealed: Stalin was dead. The brutal dictator had collapsed the very night - and based on accounts almost at the exact time - that the *chassidim* in Crown Heights were shouting “Hoo-rah” at the *Rebbe’s* gathering. It was further noted that in Hebrew, the words “Hoo rah” (הוּא רע) mean “he is evil”!

Jews throughout the Soviet Union breathed a collective sigh of relief, tempered, of course, by a realistic apprehension of the future. No one, however, could have imagined in his wildest dreams a more miraculous end to Stalin’s reign of terror. At long last the “Doctors’ Plot” was over, and countless prisoners were set free. In the wake of Stalin’s death, the oppressive atmosphere in the Soviet Union lightened to a large degree, and so ended one of the grimmest chapters in the annals of Russian Jewish history.

קימו וקבל היהודים עליהם ועל זרעם ועל כל הנלוים עליהם ולא יעבור ... (פניגת אסתר ז-ב)

For close to a century, **R’ Yosef Shalom Elyashiv זי”ל** was a fixture in the *Meah Shearim* neighborhood of *Yerushalayim*, studying *Torah* day and night. Even during the decades that he served as a *dayan* (Rabbinic Judge) and played a key role in establishing the structure of the *Beis Din Hagadol*, his life revolved around his diligent *Torah* study. His sweet singsong voice rang out at first in the *Ohel Sarah shul*, and then resonated to every corner of the *Torah* world, through the thousands upon thousands of *piskei halachah* he issued and the profound guidance - in matters public and private - that he offered.

Rav Elyashiv had his regular learning *sedarim* which he almost never missed. He also had his intensified “*Chizuk Sedarim*” which he used to fortify himself, when he felt the need for it. And then, he had his.... “*Purim Sedarim*.” If all his *chizuk sedarim* were “*kodesh*” - holy and untouchable, his *Purim Sedarim* were “*Kodesh Kodashim*” - these learning schedules represented the climax of his *hasmadah*, the peak of his efforts. The tremendous might he invested into his learning on *Purim*, harnessing power and strength way beyond his natural capabilities, was truly astounding.

To ensure that he would be able to maximize this special day to the fullest, Rav Elyashiv would begin his preparations in advance for his mighty *Purim hasmadah* crusade. He prepared his two *Mishloach Manos* well ahead of *Purim*, and set aside money to be distributed on Purim as *Matanos L’evyonim*.

On the night of *Purim*, immediately after *Krias HaMegillah*, Rav Elyashiv would return home, lock himself in his room and begin his mighty *hasmadah* crusade. His ordinary *hasmadah*, remarkable as it was, paled in significance in the face of the extraordinary efforts he invested into his learning on this awesome day. Rav Elyashiv bent over his *gemara*, toiling mightily, investing tremendous efforts far beyond his normal capacity. When his set time for sleeping finally arrived, he was completely drained by his massive efforts. His grandson, who stayed with him at night and was

adolescent. All that remained, it seemed, were two prominent eyes, cheekbones, and a protruding nose. Hesitantly, he approached and asked in *Yiddish*, “*Du bist a Yid?*” (“Are you a Jew?”) The young man nodded.

“*Vos iz dayn numen?*” (“What is your name?”) Birnbaum asked, and the sick man whispered that it was Yosef. Seeing that the conversation was off to a promising start, Birnbaum explained that he was a *Yid* as well, a Jewish officer in the American army, and that he had come to help him.

There was a pause, and the lieutenant was at a loss as to how to proceed. The man looked so sick that Birnbaum was sure he would expire in a matter of time, but he still felt uncomfortable just asking him to start reciting vidui (the deathbed confession) with him; especially since he himself didn’t even know it by heart. “When did you last pray to *Hashem*?” he finally asked.

“I always pray to *Hashem Yisbarach*,” was Yosef’s simple reply, more eloquent than any profession of faith that Birnbaum had ever heard. He asked for something to eat, and the lieutenant gave him some bread. Anything else, the soldiers were warned beforehand, could be dangerous for these people in their emaciated state, as their stomachs probably couldn’t handle heavier food.

Yosef, lying in the bed, appeared to be not more that seventeen or eighteen. Subsequently, Birnbaum learned that he was twenty-three and only looked younger because of the starvation. In fact, he was married - his wedding had taken place in a cellar in the Warsaw Ghetto not long before it was liquidated - and he had been interred in seven different concentration camps. This was no youngster and the lieutenant had no idea what to do next. Slowly, hesitantly, he began to recite the words of *Shema Yisroel*, the basic proclamation of faith, a standard prayer one says before death.

The soldier was saying the words but in the middle, he paused. Yosef was looking at him curiously. With a smile, he asked why the lieutenant was reciting *Shema* with him. Obviously, Yosef believed he was far from dying and thought it a bit humorous that this soldier should be treating him in this manner. Embarrassed and having no answer to Yosef’s question, Birnbaum quickly switched the discussion to other topics.

He inquired about Yosef’s family, and was told that his family name was Friedenson. His father, **R’ Eliezer Gershon Friedenson זי”ל**, had been one of the leaders of Agudath Israel in Poland and the editor of the *Bais Yaakov* Journal from its inception in 1923. He was a close associate of Sarah Schenirer, the founder of the *Bais Yaakov* movement. Bais Yaakov was almost unknown in America at that time and Birnbaum did not fully appreciate what it meant to be a close colleague of Sarah Schenirer. Nevertheless, he did realize that he was talking to the son of someone of considerable stature in the pre-War, Eastern European Torah world.

Fortunately, Yosef Friedenson defied the doctor’s predictions, and that conversation was only the first, of many, over the next sixty-seven years. The two men, liberator and survivor, would meet again in the Displaced Persons’ camp in Feldafing, in Israel, and quite often in New York, where R’ Friedenson eventually became the editor of *Dos Yiddishe Vort* and one of the most prominent writers in the Jewish world. Their friendship lasted sixty-seven years, but the two would meet up one final, everlasting time: they passed away less than three days apart and in the Heavenly Tribunal, the lives of these two men, so deeply intertwined, were undoubtedly celebrated together.

ותאמר אסתר איש צר ואויב המן הרע הזה והמן נבעת מלפני המלך והמלכה ... (פניגת אסתר ז-ו)

The early 1950’s was an especially terrible time for Jews in the Soviet Union, a period filled with terror and dread. With a maniacal tyrant leading the country, Joseph Stalin’s infamous “Doctors’ Plot” was at its peak, and Russia’s Jewish physicians were disappearing rapidly. People were being purged left and right, never to be heard from again. Around the world, Jews wept and pleaded for Divine salvation, but there was none yet in sight.

The year was 1953. In the Crown Heights section of Brooklyn, New York, a large crowd of Jews had gathered to celebrate the festive and joyful holiday of *Purim* with the **Lubavitcher Rebbe, R’ Menachem Mendel Schneerson זי”ל**. Many of the participants at the *Rebbe’s* table had themselves just recently escaped from the behind the Iron Curtain. A good number had personally suffered the wrath of Stalin’s tyranny, wasting away for years in Russian prisons. Still, many such *chassidim* could not forget their oppressed brethren across the sea.

That year at the annual *Purim* gathering, the *Rebbe* delivered a lengthy Chasidic discourse. The *Rebbe* spoke for a very long time and as he did, his countenance underwent a visible transformation. His face was aflame due to his elevated state of attachment to *Hashem*. As soon as he concluded his *ma’amar* (talk), his face resumed its natural color.

The gathering continued for the next few hours, during which the *Rebbe* gave several informal talks, Chasidic melodies were sung, and numerous glasses were hoisted in “*L’chaim*.”

It was late at night - almost dawn, in fact - when an unusual thing occurred. For the second time that evening, the *Rebbe’s* holy face began to radiate and shine with that special solemnity and earnestness that meant that he was